

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2006, č. j. 48 Az 66/2006 - 11,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2006, č. j. 48 Az 66/2006 - 11, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 2. 8. 2006, č. j. OAM-708/LE-C06-C09-2006, o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též s. ř. s.), odmítl, neboť shledal, že neobsahuje žádný žalobní bod a současně se jedná o vadu neodstranitelnou.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., třebaže z kontextu vyplývá, že má na mysli písm. e), tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí jeho žaloby (což upřesňuje v následném doplnění své kasační stížnosti). Namítá, že krajský soud pochybil, pokud jej nevyzval k doplnění žaloby, resp. k upřesnění uvedených žalobních bodů. K tomu poukazuje na blíže

nespecifikované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které - na rozdíl od dříve zastávaného názoru - zavádí povinnost krajských soudů vyzývat ke konkretizaci žalobních bodů. Dodává, že toto je nanejvýš nutné u občanů cizí státní příslušnosti. V doplnění své kasační stížnosti pak opakuje, že rozhodnutí o odmítnutí jeho žaloby je nezákonné, neboť krajský soud si musel být vědom, že jako cizinec a žadatel o azyl je osobou českého práva a jazyka neznalou. Odkaz krajského soudu na názor zdejšího soudu vyslovený v rozsudku ze dne 30. 11. 2005, č. j. 7 Azs 294/2004 - 41, považuje za nepřípadný vzhledem k tomu, že bylo naopak na místě aplikovat ust. § 37 odst. 5 s. ř. s. ukládající předsedovi senátu povinnost vyzvat žalobce k odstranění vad podání. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že podle něj se krajský soud nedopustil nezákonnosti, když návrh stěžovatele podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, neboť z něj nebylo patrné, proti čemu jeho podání směřuje, resp. z jakého zákonného důvodu se stěžovatel dovolává spravedlnosti. Navrhuje proto zamítnutí kasační stížnosti.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno po nabytí účinnosti zákona č. 350/2005 Sb. (tj. po 13. 10. 2005), postupoval zdejší soud podle s. ř. s. ve znění novelizovaném uvedeným zákonem. Nejvyšší správní soud se proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je tedy přijatelná. Nejvyšší správní soud se vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu podrobně věnoval např. ve svých usneseních ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, případně ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57 (obě dostupná na www.nssoud.cz), kde dospěl k závěru, že o kasační stížnost přijatelnou se může jednat mimo jiné tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno „*zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*“. Právě takové pochybení zjistil Nejvyšší správní soud v daném případě v postupu krajského soudu, který stěžovatelovu žalobu odmítl, aniž jej vyzval k upřesnění žalobních bodů; kasační stížnost je tedy přijatelná.

Nejvyšší správní soud se mohl poté, co byla kasační stížnost shledána přijatelnou, zabývat výše uvedenými důvody, přičemž důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel uplatňuje důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. („*nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu*“).

K tomu ze soudního spisu vyplývá následující: v žalobě podané ke Krajskému soudu v Praze dne 15. 8. 2006 stěžovatel uvedl, že napadá shora specifikované rozhodnutí žalovaného, neboť byl v předcházejícím řízení o udělení azylu jako účastník řízení zkrácen na svých právech. Doplnil, že uplatňuje žalobní body ve smyslu ust. § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť se domnívá, že žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž by nebyly významné pochybnosti, a navíc v rozsahu, jenž by byl nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Odůvodnění rozhodnutí navíc neobsahuje předepsané zákonné náležitosti.

Krajský soud napadeným usnesením odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť podle jeho názoru podání stěžovatele žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. neobsahuje. V tomto usnesení krajský soud zejména konstatoval, že uvedené podání neobsahuje žádný žalobní bod, ze kterého by bylo patrno, z jakých skutkových

a právních důvodů považuje žalobce rozhodnutí žalovaného za nezákonné či nicotné. Ve lhůtě pro podání žaloby nebyla žalobcem v tomto směru nijak doplněna, ačkoliv ust. § 71 odst. 2, věta druhá s. ř. s. stanoví, že žaloba musí vždy obsahovat alespoň jeden žalobní bod. Po uplynutí lhůty pro podání žaloby se proto stal tento nedostatek podmínky řízení neodstranitelným. Poukázal k tomu na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, č. j. 7 Azs 294/2004 - 41, kde zdejší soud konstatoval, že: „*…v takovém případě není dána zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění takovéto vady ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala dispoziční zásadě a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován.*“ Protože v řízení o předmětné žalobě nebylo možné pokračovat pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, soudu nezbylo, než žalobu podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., odmítnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve svých rozhodnutích opakovaně uvedl, že neexistuje zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. (viz např. rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikován pod č. 199/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud zároveň považuje za rozhodné, že § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. stanoví lhůtu pouze pro rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body, a tedy v souladu s konstantní judikaturou i pro doplnění žalobního bodu do podání, které dosud žádný žalobní bod neobsahovalo; nikoliv však na odstranění jiných vad žaloby. Vady žaloby jsou přitom odstranitelné postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s., podle kterého předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nejde-li tedy o situaci, kdy podání neobsahuje žádný žalobní bod, a jde-li naopak o situaci, kdy žalobní bod je formulován nedostatečně přesně a podrobně, je soud povinen postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a usnesením vyzvat podatele k opravě nebo k odstranění vad podání tak, aby mohlo být věcně projednáno. Pouze v případě, že podání není ve stanovené lhůtě doplněno nebo opraveno, a v řízení není možno pro tento nedostatek pokračovat, odmítne soud usnesením vadný návrh. Stejně tak lze odmítnout návrh jen za situace, kdy je natolik nedostatečný, že jej nelze věcně projednat.

V dané věci je tedy předmětem sporu otázka, zda byl návrh natolik vadný, že nebylo možné v řízení pokračovat, tedy zda v žalobě nebyl uveden žádný žalobní bod, pro který by ji bylo možno věcně projednat či zda se jednalo o vady, k jejichž odstranění měl být stěžovatel vyzván. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být ze žalobních bodů patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Význam co nejpřesnějšího uvedení žalobních bodů v žalobě vyplývá ze zásady dispoziční, kterou je řízení o žalobách ve správním soudnictví ovládáno a která znamená, že soud se při přezkumu správního rozhodnutí (s výjimkou taxativně stanovených případů) omezuje pouze na posouzení existence důvodů nezákonnosti správního rozhodnutí, jež žalobce dovozuje.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel v žalobě označil důvod napadení správního rozhodnutí, neboť mj. uvedl, že žalovaný nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly významné pochybnosti a v rozsahu, který by byl nezbytný, má Nejvyšší správní soud za to, že taková dikce podání splňuje minimální požadavky na formulaci žalobního bodu. Z podání stěžovatele bylo zřejmé, v jakém rozsahu správní rozhodnutí napadá; rovněž důvody, proč tak činí, bylo možné považovat za žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Taková žaloba se po upřesnění žalobního bodu (zejména uvedení toho, jaké konkrétní problémy žalovaný nevážil) jeví schopnou věcného projednání, aniž je ovšem třeba přitom vážit její možnou

úspěšnost. V případě tohoto upřesnění by se nejednalo o nepřípustné a opožděné rozšíření původní žaloby ve smyslu § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s, neboť by byl toliko konkretizován žalobní bod v hrubých rysech v zákonné lhůtě v žalobě uvedený.

Shodný právní závěr v obdobné skutkové situaci zaujal Nejvyšší správní soud např. v rozhodnutí ze dne 19. 10. 2005, č. j. 3 Azs 422/2004 - 54 (www.nssoud.cz), nebo ze dne 1. 9. 2004, č. j. 2 Azs 105/2004 - 37. Taktéž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se ve svém rozhodnutí ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 (publikován pod č. 835/2006 Sb. NSS) přiklonil k závěru, že líčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Poukázal také na to, že žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Jako správný však shledal postup krajského soudu, který v případě nedostatečně konkretizovaného žalobního bodu vyzval žalobce k jeho upřesnění podle § 37 odst. 5 s. ř. s. v soudem stanovené lhůtě a teprve po marném uplynutí lhůty žalobu podle tohoto ustanovení odmítl.

Zdejší soud tedy souhlasí se stěžovatelem, že krajský soud pochybil, pokud stěžovatele nevyzval k upřesnění žaloby a žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Nejvyšší správní soud tedy shledal naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť v posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro odmítnutí podání podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Krajského soudu v Praze a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozhodnutí ve smyslu § 110 odst. 3 s. ř. s.

V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti ve smyslu § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu